

İŞLETMELER İÇİN ÜRÜN SORUMLULUK SİGORTASI

TEKNİK KILAVUZU

İşletmelerin ürün kaynaklı risklerini doğru analiz etmesi ve poliçelerini gerçek sorumluluk yapısına uygun hale getirmesi için hazırlanmış kapsamlı bir teknik rehber.

İÇİNDEKİLER

- 1. Ürün Sorumluluk Sigortasının İşletmeler İçin Önemi**
- 2. Mevcut Poliçelerde Görülen Yapısal Açıklar**
- 3. Ürün Sorumluluğunda Risk Grupları ve Teminat Kapsamı**
- 4. GAP Analizi Metodolojisi**
- 5. Ürün Sorumluluğunda Kritik Wording Kontrolleri**
- 6. İthalat – İhracat Operasyonlarında Teminat Gereksinimleri**
- 7. Alt Yüklenici / Yan Sanayi İşbirliklerinde Özel Yükümlülükler**
- 8. Geri Çağırma (Recall) Teminatı ve Uygulama Detayları**
- 9. Sektörel Bazda Ürün Sorumluluğu Yaklaşımı**
- 10. Hasar Senaryosu Bazlı Teknik İnceleme**
- 11. Genel Değerlendirme ve Öneriler**
- 12. İletişim**

1. Ürün Sorumluluk Sigortasının İşletmeler İçin Önemi

Üretim, satış veya dağıtım faaliyeti bulunan her işletme, piyasaya sunduğu ürün nedeniyle üçüncü kişilere karşı hukuki sorumluluk taşır. Ürün sorumluluğu sadece doğrudan üretim hatalarından değil, tasarım, kullanım kılavuzu, paketlenme ve garanti süreçlerinden de doğabilir.

Bu nedenle yenileme döneminde ürünün tüm yaşam döngüsünün teminatla ne kadar örtüştüğü teknik olarak kontrol edilmelidir.

2. Mevcut Poliçelerde Görülen Yapısal Açıklar

Aşağıdaki teknik boşluklar birçok işletmede poliçe içinde fark edilmeden kalır:

1. Faaliyet Tanımının Yetersiz Olması

Faaliyet tanımı ürünün gerçek kapsamını karşılamadığında teminat daralır.
Örn: “Makine üretimi” yazan poliçede makinenin *satışının da yapıldığı* belirtilmemişse hasar durumunda sorun yaşanabilir.

2. Yetersiz Limit – Yüksek Ürün Değeri Uyumsuzluğu

Ürünün birim değeri yüksek, kullanım alanı kritik ise daha yüksek limit gerekir.
Örn: Endüstriyel bir makinede oluşan arıza nedeniyle müşterinin üretiminin durması.

3. Manevi Tazminat Boşlukları

Birçok poliçe sadece maddi zararı kapsar; oysa ürün kaynaklı kazalarda manevi talepler büyük fark yaratabilir.

4. Yan Sanayi / Tedarik Kaynaklı Açıklar

Alt yüklenici tarafından üretilen parçalar ürüne entegre edilse de nihai sorumluluk üreticide kalır.

5. Yurt Dışına Gönderilen Ürünlerde Teminat Eksikliği

Birçok poliçe sadece Türkiye içi sorumlulukları kapsar.

İhracat yapan işletmelerde ülke, hukuk sistemi ve tazminat kültürü büyük önem taşır.

3. Ürün Sorumluluğunda Risk Grupları ve Teminat Kapsamı

Her ürün sınıfı farklı risk profili taşır:

1. Mekanik – Elektrikli Ürünler

Arıza, izolasyon zafiyeti, kısa devre, bağlantı hatası.

2. Gıda – Kimya – Kozmetik

İçerik uyumsuzluğu, alerjen reaksiyonları, mikrobiyolojik riskler, kullanım sonrası etkiler.

3. İnşaat Malzemeleri

Taşıyıcı sistem, su izolasyonu, yangın dayanımı, üretim toleransları.

4. Mobilya – Dekorasyon

Bağlantı ekipmanı kırılması, devrilme riski, montaj hatası.

Her ürün tipi için teminatın genişliği, wording yapısı ve limit seviyesi ayrı ayrı belirlenmelidir.

4. GAP Analizi Metodolojisi

GAP analizi ürün sorumluluğu özelinde şu adımlarla yapılır:

1. Ürün ağacının çıkarılması (komponent – yarı mamul – montaj)
2. Ürünün piyasaya sunulduğu ülkelerin belirlenmesi
3. Kullanım alanı – maruz kalınan risklerin analiz edilmesi
4. Müşteri/tedarikçi sözleşmelerinin incelenmesi
5. Poliçe teminat – istisna – wording uyumunun test edilmesi
6. Limit ve muafiyet seviyelerinin risk büyüklüğüne göre yeniden tasarlanması

5. Ürün Sorumluluğunda Kritik Wording Kontrolleri

Yenileme döneminde özellikle şu notların kontrol edilmesi gerekir:

- “Ürün geri çağırma dahil mi?”
- “Kusurlu ürünün sökölüp yeniden monte edilmesi dahil mi?”
- “Yurt dışı satışlar için coğrafi sınır”
- “Garanti sürecindeki işçilik hatası teminatı”
- “Yan sanayi / alt yüklenici genişletmesi”
- “Kullanım kılavuzu / yanlış kullanım şartları”

Bu wording yapısı işletmeden işletmeye büyük fark yaratır.

6. İthalat – İhracat Operasyonlarında Teminat Gereksinimleri

Yurt dışına ürün gönderen işletmelerde:

- Ürün standartları ve sertifikasyon farkları
- Yabancı hukuk sistemlerinde tazminat kültürü
- ABD / Kanada gibi yüksek riskli bölgelerde talepler
- Ürünün kullanım amacı

yenileme döneminde mutlaka gözden geçirilmelidir.

7. Alt Yüklenici / Yan Sanayi İşbirliklerinde Özel Yükümlülükler

Ürün içerisinde yer alan alt komponentlerde bir kusur oluşması durumunda nihai sorumluluk çoğunlukla ana üreticide kalır.

Bu nedenle sözleşmelere eklenmesi gereken bazı hükümler:

- Alt yüklenici sorumluluk sigortası zorunluluğu
- Geri çağırma masraflarının paylaşım modeli
- Ürün izlenebilirliği (lot – batch takibi)
- Kalite kontrol protokolleri

8. Geri Çağırma (Recall) Teminatı

Geri çağırma masrafları günümüzde ürün sorumluluğu hasarlarının en maliyetli kısmıdır:

Kapsama girebilen giderler:

- Ürün toplama organizasyonu
- Lojistik – depolama
- Geri bildirim – kullanıcı bilgilendirmesi
- Yeniden üretim / değiştirme maliyetleri
- Marka itibar yönetimi

Teminatın çalışması için wording yapısının doğru kurulması kritik önemdedir.

9. Sektörel Bazda Ürün Sorumluluğu Yaklaşımı

Her sektör kendi risk profilini taşır:

Makine – Metal İşleme

- Mekanik arıza sonrası üçüncü taraf üretim kaybı
- Operasyonel titreşim – performans sorunları

Mobilya – Dekorasyon

- Devrilme, sabitleme hatası
- Bağlantı ekipmanı kaynaklı zararlar

Gıda – Kozmetik

- Alerjen maddeler
- Ürün içerik uyumsuzluğu

10. Hasar Senaryosu Bazlı Teknik İnceleme

Aşağıdaki örnekler *varsayımsal* olup bir işletmenin karşılaşılabileceği tipik durumları gösterir:

Senaryo 1 – Alt Yüklenici Parça Hatası

Tedarikçinin ürettiği alt komponentteki kusur nedeniyle ürün arıza verebilir. Genişletilmiş alt yüklenici klozu yoksa sorumluluk ana üreticide kalır.

Senaryo 2 – Yurt Dışı Ülkede Tazminat Talebi

Ürün ABD’de bir kullanıcıya zarar verdiğinde talepler Türkiye’deki standartların çok üzerinde olabilir. Poliçede coğrafi sınır doğru tanımlanmalıdır.

Senaryo 3 – Geri Çağırma Masrafı

Bir üretim partisinde hata tespit edilip tüm ürünlerin toplatılması gerekebilir. Recall teminatı kapsam dışı ise tüm maliyet işletmeye ait olur.

11. Genel Değerlendirme ve Öneriler

- Yurt dışı satışlarda coğrafi sınırlar yeniden düzenlenmelidir.
- Manevi tazminat limitleri güncellenmelidir.
- Alt yüklenici sözleşmeleri poliçeyle uyumlu hale getirilmelidir.
- Geri çağırma teminatı teknik olarak eklenmelidir.
- Wording yapısı faaliyet türüne göre revize edilmelidir.

Bizimle iletişime geçin.

Adres : Maslak Mahallesi, Maslak Meydan Sokak, Beybi Giz Plaza A Blok No:1 Kat:21 İç Kapı No: 79 Sarıyer / İstanbul

Telefon : +90 212 227 07 13

Fax : +90 212 227 07 15

Web : www.bigsrb.com